

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu kierowniczych stanowisk partyjnych i państwowych PRL

Imiona: Jakub
Nazwisko: Berman
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 24-12-1901
Imię ojca: Izydor
Imię matki: Gustawa
Znany/a też jako: Jakub Berman
urodzony/a 24- 12-1901 Warszawa
Imiona rodziców: Iser Guta

Dodatkowe informacje: PS. Jakub, Gustaw. W 1925r. ukończył Wydział Prawa UW. Od 1925r. w Związku Młodzieży Komunistycznej w Polsce [m.in. Wydział Akademicki], od 1928r. w KPP [m.in. czł. Centralnego Wydziału Zawodowego, sekretarz Podwydziału Inteligenckiego, pracował w Centralnej Redakcji Krajowej]. W 1927 i 1928r. występuje jako członek Związku Akademickiej Młodzieży Socjalistycznej "Pochodnia". Od 1927r. do 1939r. pracował w Biuletynie Żydowskiej Agencji Telegraficznej. Od 1939r. w Białymstoku inspektor pracy, od 1940r. w redakcji "Sztandaru Wolności" w Mińsku, Od 1941r. w redakcjach "Wolnej Polski" i "Nowych Widnokręgów" w Moskwie, od 1941r. do 1943r. kierownik polskiej grupy w szkole Kominternu w Kuszarenkowie k/Ufy, od 1943r. w redakcji Radiostacji Kościuszko w Moskwie, organizator i członek ZPP, CBKP. W 1944r. z-ca kier. Resortu Spraw Zagranicznych PKWN. Od 1957r. do 1968r. pracownik redakcji historycznej Spółdzielni Wydawniczej "Książka i Wiedza". Rezygnacja z funkcji członka BP KC PZPR 04.05.1956r., następnie wykluczony z partii na mocy uchwały IX Plenum KC 18.05.1957r. Zmarł: 10.04.1984r. Źródła AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325; IPN BU 230/1119, s. 1 - 20; Archiwum Rady Ministrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów 3113/124, s. 3, 12,13, (ARM); T. Moldawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336; A. Sobór-Świdarska, Jakub Berman. Biografia komunisty, Warszawa 2009.

Stanowisko	Komórka organizacyjna	Instytucja	Miejscowość	Partia polityczna	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Źródło informacji
Członek	Biuro Polityczne	Komitet Centralny	Warszawa	PPR	08-1944	15-12-1948	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PPR-PPS. Zjazdy i kongresy, oprac. J. Jakubowski, s. 18, 29, T. Moldawa, Ludzie władzy 1944-1991, s. 243, 336.
Członek		Komitet Centralny	Warszawa	PPR	08-1944	15-12-1948	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PPR-PPS. Zjazdy i kongresy, oprac. J. Jakubowski, s. 15, 22, T. Moldawa, Ludzie władzy 1994-1991, Warszawa 1991, s. 244, 336.
Zastępca Kierownika		Resort Spraw Zagranicznych PKWN	Lublin		08-1944	12-1944	T. Moldawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336.

Podsekretarz Stanu		Ministerstwo Spraw Zagranicznych	Warszawa		14-01-1945	16-05-1945	T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336.
Podsekretarz Stanu		Prezydium Rady Ministrów	Warszawa		16-05-1945	20-11-1952	T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336.
Członek	Biuro Organizacyjne	Komitet Centralny	Warszawa	PPR	03-11-1948	15-12-1948	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336.
Członek	sekretariat	Komitet Centralny	Warszawa	PPR	03-11-1948	15-12-1948	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PPR-PPS. Zjazdy i kongresy, oprac. J. Jakubowski, s. 32, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 244, 336
Członek	Biuro Organizacyjne	Komitet Centralny	Warszawa	PZPR	15-12-1948	10-03-1954	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PZPR. Zjazdy i plenarne posiedzenia, oprac. W. Ciempiel, s. 75, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, s. 249, 336
Członek	Biuro Polityczne	Komitet Centralny	Warszawa	PZPR	15-12-1948	28-07-1956	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PZPR. Zjazdy i plenarne posiedzenia, oprac. W. Ciempiel, s. 74, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 248, 336.
Członek		Komitet Centralny	Warszawa	PZPR	15-12-1948	18-05-1957	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PZPR. Zjazdy i plenarne posiedzenia, oprac. W. Ciempiel, s. 60, T. Mołdawa, Ludzie władzy, s. 336.

Członek	sekretariat	Komitet Centralny	Warszawa	PZPR	15-12-1948	10-03-1954	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, PZPR. Zjazdy i plenarne posiedzenia, oprac. W. Ciempiel, s. 75, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336.
Członek	Biuro Polityczne	Komitetu Centralnego	Warszawa	PZPR	15-12-1948	28-07-1956	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, s. 260, 336.
Członek	Komisja Biura Politycznego KC PZPR ds. Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego	Komitet Centralny	Warszawa	PZPR	1949	1956	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32, T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 336.
Wiceprezes		Rada Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	Warszawa		18-03-1954	4-05-1956	AAN, Jakub Berman-Spuścizna 325/1, 325/3, 325/32; ARM 3113/124, s. 3; T. Mołdawa, Ludzie władzy 1944-1991, Warszawa 1991, s. 107, 110, 175, 336.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Kartoteka członków nielgalnych organizacji. Karta E-14/1: Data zapisu: 12 IV 76 - Treść i nr sprawy, nazwa jednostki - Stempel o treści: Materiały w Wydz. II Biura "C" MSW nr: "250/X/115, 166, 154, 177 t. 12,14; 514/X t.1; Data zapisu: 30 IV 86 - Treść i nr sprawy, nazwa jednostki:"Przechodzi w spr. Mossora. Mat. 48043/II."	IPN BU 0298/382 (MSW 250/X/115), IPN BU 0298/434(MSW 250/X/166), IPN BU 0298/422(MSW 250/X/154), IPN BU 0298/444(MSW 250/X/177 t.12,14).	Prawdopodobnie do tej samej grupy należą materiały o sygnaturze IPN BU 0298/764 (MSW 934/X)
akta rozpracowania [?] Karta E-14/1: Data zapisu: 4.IX.1974 r. - Treść i nr sprawy, nazwa jednostki:"Sprawa Wydz. III Dep. III MSW, nr rej. 26650, została złożona w arch. Wydz. II Biura "C" MSW nr -48043/II i mikrofilm Nr 5842/2 - kat. "A". Data zapisu: 16.09.86 - Treść i nr sprawy, nazwa jednostki:"W 1957 r. wykluczony z PZPR. Po wypadkach marcowych w 1968 r. podejrzany był o prowadzenie działalności rewizjonistyczno-syjonistycznej. Nie stwierdzono, aby usiłował podejmować działalność antysocjalistyczną." "E-16/1.9.88/42 Mater. arch. nr 48043/II zniszczyć w 2000 r. Mikrof. nr 5842/2 zniszczyć w 2020 r.	IPN BU 01208/1303 (MSW 5842/2), IPN BU 0204/359 (MSW 48043).	